

בתי משפט

ת"פ 20-01-67104

בית המשפט המחוזי ירושלים

19 נובמבר 2020

לפני כבוד השופטים: רבקה פרידמן-פלדמן, משה בר-עם, עודד שחם

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. בנימין נתניהו

2. שאול אלוביץ'

3. איריס אלוביץ'

4. ארנון מוזס

הנאשמים

החלטה

1. בתיק זה הגישו כל הנאשמים בקשות לעיון בחומר חקירה, לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי התשמ"ב-1982 (להלן: "החוק"). במקביל הגישו נאשמים 1 ו-4 עתירות לגילוי ראיה חסויה, בהתאם לסעיף 45 לפקודת הראיות [נוסח חדש] התשל"א-1971 (להלן: "הפקודה").

2. לגבי בקשה לפי סעיף 74, קובע החוק כי זו "תידון לפני שופט אחד ובמידת האפשר היא תובא בפני שופט שאינו דן באישום", וככלל אמורה הבקשה להישמע לפני מותב שונה מזה הדין בתיק העיקרי. בענייננו ביקשו הצדדים כי הבקשה תידון לפני מותב זה, וכך נעשה.

3. בקשה לפי סעיף 45 לפקודה, אמורה להישמע לפני "בית המשפט הדין בדבר", דהיינו לפני המותב הדין בתיק העיקרי, ובענייננו מותב זה. מלכתחילה, לא הובעה התנגדות כי הבקשה תידון לפנינו, כמקובל, אך ב"כ הנאשם 1 הבהיר כי ככל שהדיון בבקשה יכלול דיון במעמד צד אחד ובהיעדר הנאשמים וב"כ, הוא מבקש כי מותב אחר ידון בבקשה.

4. במועד שנקבע לדיון לפנינו בשתי הבקשות, ביום 15.11.2020, נשאל ב"כ נאשם 1 לעמדתו, ובמענה לשאלות בית המשפט, השאיר לבסוף את ההחלטה לשיקול דעת בית המשפט. עם זאת, ב"כ נאשמת 3 הביעה התנגדות לשמיעת העתירות לפני מותב זה, מחשש לפגיעה בנאשמת במהלך דיון במעמד צד אחד בעתירות שהגישו הנאשמים האחרים.

בתי משפט

ת"פ 67104-01-20

בית המשפט המחוזי ירושלים

לפני כבוד השופטים: רבקה פרידמן-פלדמן, משה בר-עם, עודד שחם 19 נובמבר 2020

בהשלמות טיעונים בכתב שהגישו הצדדים לאחר הדיון, טענה המאשימה כי אין הצדקה להעברת הדיון למותב אחר, אך השאירה את ההחלטה לשיקול דעת בית המשפט; ב"כ נאשם 1 חזר וביקש להעביר את הדיון בעתירה למותב אחר; וב"כ נאשם 4 הודיעה כי איננה מתנגדת שמותב זה ידון בעתירה שהגיש נאשם 4.

5. להלן הוראות הפקודה הרלוונטיות בענייננו:

45" (א) אין אדם חייב למסור, ובית המשפט לא יקבל, ראיה אם שר הביע דעתו, בתעודה חתומה בידו, כי מסירתה עלולה לפגוע בענין ציבורי חשוב, אלא אם מצא בית המשפט הדן בדבר, על – פי עתירת בעל דין המבקש גילוי הראיה, כי הצורך לגלותה לשם עשיית צדק עדיף מן הענין שיש שלא לגלותה, ובהליך פלילי – כי הראיה עשויה להועיל להגנת הנאשם ומידת התועלת שבה להגנה עולה על העניין שיש שלא לגולה, או שהיא חיונית להגנת הנאשם.

(ב) אין בבירור עתירה כאמור בסעיף קטן (א) כדי לעכב את הדיון בהליך העיקרי למעט במקרים שבהם הכרעה בעתירה נחוצה להמשך הדיון.

(ג) בית המשפט רשאי להעביר את הדיון בעתירה לשופט יחיד שאינו דן בתיק, ואם היה בית המשפט הרכב – לשופט יחיד שהוא אחד משופטי ההרכב או שאינו דן בתיק.

...

46. (א) הדיון בעתירה לגילוי ראיה לפי סעיפים 44 או 45 יהיה בדלתיים סגורות; לשם החלטה בעתירה רשאי השופט של בית המשפט העליון או בית המשפט, לפי הענין, לדרוש שהראיה או תכנה יובאו לידיעתו, ורשאי הוא לקבל הסברים מהיועץ המשפטי לממשלה או מנציגו ומנציג המשרד הממשלתי הנוגע בדבר, אף בהעדר יתר בעלי הדין.

(א1) "...

6. עתירות להסרת חיסיון נדונות, כדבר שבשגרה, לפני המותב הדן בתיק העיקרי. חלק מהדיון מתקיים במעמד צד אחד – נציגי המדינה וגורמי החקירה, כדי שלא תיחשפנה ראיות חסויות לפני ההגנה בעת הצגתן לבית המשפט, וזאת בהתאם לסעיף 46(א) לפקודה. העברת הדיון למותב אחר, נעשית כאשר הצגת החומר החסוי לפני בית המשפט, עלולה לפגוע בהגנתו של הנאשם.

בתי משפט

ת"פ 67104-01-20

בית המשפט המחוזי ירושלים

לפני כבוד השופטים: רבקה פרידמן-פלדמן, משה בר-עם, עודד שחם 19 נובמבר 2020

לעניין זה הפנו ב"כ נאשם 1 לדברי כבוד השופט נ' הנדל בע"פ 3427/19 מדינת ישראל נ' פלוני (21.11.2019), לפיו "קיימים שני שיקולים מרכזיים ביחס לזהות המותב הדן בעתירה לגילוי ראיה, המושכים לכיוונים מנוגדים" – מצד אחד, הבעייתיות בחשיפת חומר ראיות שאינו קביל, ואולי אף תומך בעמדת המאשימה, ואשר הנאשם וסנגורו לא ייחשפו לו אם תידחה העתירה; ומן הצד השני, היתרון בקיום הדיון לפני השופט הדן בהליך העיקרי ומצוי בפרטיו.

לדברי כבוד השופט נ' הנדל (שם):

"כשלעצמי, סבורני – גם על פי נסיוני בערכאה המבררת – כי ככלל, האיזון הראוי בין השיקולים האמורים הוא העברת העתירה לשופט שאינו דן בהליך העיקרי. הנסיון מלמד כי בכוחו וביכולתו לדון בעתירה, לשמוע את באי כוח הצדדים, ולבחון את תרומתו האפשרית של החומר להגנת הנאשם. חסרונה של דרך זו נופל מהחסרון של שמיעת העתירה על ידי המותב הדן בתיק העיקרי, גם אם מותב זה "חי" את התיק. שמיעת העתירה לפני המותב ששומע את התיק מעוררת קשיים קונקרטיים, מעשיים ואף במישור של נראות".

מנגד, המאשימה מפנה להחלטת כב' השופט י' עמית בבש"פ 6883/15 פלוני נ' מדינת ישראל (7.12.2015), לפיה:

"הפרקטיקה המקובלת היא כי עתירה לגילוי ראיה במהלך בירור תיק פלילי נדונה בפני המותב הדן בתיק העיקרי. לטעמי, פרקטיקה זו משקפת גם את המשפט הרצוי, מאחר שבמצב הדברים הרגיל, המותב הדן בתיק העיקרי, הוא הפורום המתאים לבחינת העתירה החסויה, על רקע מיקומה של הראיה בשדה המריבה בין הצדדים ולאחר שבקעת המחלוקת נגלתה לעיני המותב הדן בתיק..."

7. בענייננו, מלכתחילה, לא הייתה הצדקה להעברת הדיון למותב אחר, שכן התנגדות ההגנה לא הייתה להצגת המסמכים לפני בית המשפט, אלא לקיומו של דיון במעמד צד אחד לפני מותב זה, כמקובל בדיון בבקשות מסוג זה.

מצב הדברים כיום שונה.

מתגובת המאשימה עולה כי בחומר החסוי קיים, במידה כזו או אחרת, חומר העשוי להפיל מי מהנאשמים, ומדברי ב"כ המאשימה בדיון עלה כי אפשר שיש ראיות העשויות "להכתיים" את נאשם 1.

בנסיבות אלה, כדי למנוע אפשרות שההרכב הדן בתיק ייחשף למסמכים "מפלילים" או "מכתימים" כנטען, כלפי מי מהנאשמים, אנו נעתרים לבקשה להעברת הדיון בעתירה של נאשם 1 למותב אחר.

בתי משפט

ת"פ 67104-01-20

בית המשפט המחוזי ירושלים

לפני כבוד השופטים: רבקה פרידמן-פלדמן, משה בר-עם, עודד שחם 19 נובמבר 2020

8. אשר לדיון בעתירה שהוגשה מטעם נאשם 4 – אמנם נאשם 4 לא ביקש העברת הדיון למותב אחר, אך מאחר שהאישום בעניינו של נאשם 4 נוגע גם לנאשם 1, תועבר גם העתירה בעניינו למותב אחר.

9. נוכח האמור לעיל, מועברות העתירות לגילוי ראיה שהגישו נאשמים 1 ו-4 לכב' הנשיא א' פרקש, לקביעת המותב שידון בהן.

המזכירות תעביר העתק ההחלטה לכבוד הנשיא א' פרקש.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ג' כסלו תשפ"א, 19 נובמבר 2020, בהעדר הצדדים.

עודד שחם, שופט

משה בר-עם, שופט

רבקה פרידמן-פלדמן,
שופטת